

AALBORG UNIVERSITET
Bestyrelses møde: 2-19, 1/4 2019
Pkt.: 3
Bilag: B

(Fortroligt – udsendes kun til bestyrelsen)

Deloitte
Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
CVR-nr. 33 96 35 56
Østre Havnepromenade 26, 4. sal
9000 Aalborg

Telefon 98 79 60 00
Telefax 98 79 60 01
www.deloitte.dk

Aalborg Universitet

Rapportering vedrørende revision af årsrapporten for år 2018

Indholdsfortegnelse

	<u>Side</u>
0. Resumé	424
1. Revision af årsregnskabet	424
1.1 Årsregnskabet	424
1.2 Risikovurdering og revisionsstrategi	424
2. Forhold af væsentlig betydning for vurdering af årsrapporten	426
2.1 Særlige forhold	427
2.1.1 Projekter	427
3. Kommentarer til årsregnskabet	427
3.1 Anvendt regnskabspraksis	427
3.2 Resultatopgørelsen	427
3.3 Balance - aktiver	429
3.4 Balance - passiver	430
3.5 Balance - egenkapital	431
3.6 Pengestrømme og likviditet	431
4. Forvaltning af universitetets midler	431
4.1 Juridisk-kritisk revision	432
4.2 Forvaltningsrevision	434
4.3 Redegørelse vedrørende forskningsinfrastruktur	436
5. Redegørelse for den udførte revision	437
5.1 Formelle forhold vedrørende regnskabsaflæggelsen	437
5.2 Revision og revisionsarbejde	437
5.2.1 Evt. opfølgning på kritiske bemærkninger	437
5.2.2 Universitetets formål	437
5.3 Forretningsgange og interne kontroller	437
5.3.1 Drøftelser med direktion og bestyrelse om besvigelser	437
5.3.2 Revision af forretningsgange og interne kontroller	438
5.3.2.1 Universitetets bogholderi og regnskabsvæsen	438
5.3.3 Universitetets administrative it-anvendelse	438
6. Øvrige oplysninger	439
6.1 Ledelsens regnskabsberetning samt ikke-korrigerede fejl i årsrapporten	439
6.2 Eftersyn af bestyrelsens protokoller og overholdelse af statens regnskabsregler	440
6.3 Rapportering til andre myndigheder og underskriftsforhold	440
6.4 Forsikringsforhold	440
7. Rådgivnings- og assistanceopgaver	440
8. Konklusion på den udførte revision	440
9. Revisionens formål og omfang samt ansvarsfordeling	441
10. Erklæring	442

Revisionsprotokollat til årsrapport 2018

0. Resumé

Til brug for bestyrelsens overblik over revisionen af årsregnskabet for 2018 for Aalborg Universitet har vi anført de væsentligste konklusioner i nedenstående resumé.

Som beskrevet i vores revisionsprotokollat af 17. december 2018 var vores overordnede vurdering, at universitetets økonomistyring er betryggende. Ligeledes er de interne kontroller af en sådan kvalitet og robusthed, at vi kan basere vores revision herpå. Vores revision i forbindelse med årsafslutningen har ikke ændret på denne vurdering.

1. Revision af årsregnskabet

1.1 Årsregnskabet

Vi har afsluttet revisionen af det af ledelsen aflagte årsregnskab for 2018 for Aalborg Universitet. Årsregnskabet udviser følgende:

	2018	2017
	<u>t.kr.</u>	<u>t.kr.</u>
Resultat	(37.829)	(43.973)
Aktiver	1.476.845	1.472.188
Egenkapital	365.541	403.370

Hvis ledelsen godkender årsrapporten i den foreliggende form, vil vi forsyne årsregnskabet med en revisionspåtegning uden forbehold, fremhævelser eller særlige rapporteringsforpligtelser.

Vi har derudover gennemlæst ledelsesberetningen og målrapporteringen (ledelsesberetningen) for at påse, at informationerne i ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet og de informationer, som vi i øvrigt er blevet bekendt med i forbindelse med vores revision. I tilknytning til revisionspåtegningen afgiver vi derfor en særskilt udtalelse om, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet. Ledelsesberetningen omfatter ligeledes målrapporteringen, hoved- og nøgletal, samt øvrige noter.

Endvidere har vi i overensstemmelse med god offentlig revisionsetik udvalgt relevante emner til såvel juridisk-kritisk revision som forvaltningsrevision. Vi afgiver ligeledes en særskilt udtalelse om, at vi ingen væsentlige kritiske bemærkninger har at rapportere i den forbindelse.

1.2 Risikovurdering og revisionsstrategi

I vores protokollat af 17. december 2018 er risikovurderingen og revisionsstrategien beskrevet, hvorfor vi skal henvise hertil.

Vores revision udføres i overensstemmelse med standarderne for offentlig revision og internationale revisionsstandarder.

Vores rapportering i revisionsprotokollatet indeholder en redegørelse for den udførte revision til bestyrelsen, herunder en række pligtmæssige redegørelser for den udførte revision til brug for Rigsrevisionens og Uddannelses- og Forskningsministeriets tilsyn med universitetet.

2. Forhold af væsentlig betydning for vurdering af årsrapporten

Vores konklusioner på den udførte revision for perioden frem til aflæggelsen af årsrapporten vil blive gennemgået nedenfor. Vi har anvendt følgende kvantificering af vores kommentarer:

- Risiko har væsentlig betydning for årsrapporten og kræver ledelsens bevågenhed ●
- Kræver ledelsens bevågenhed ●
- Ingen kritiske kommentarer ●

Regnskabelement mv.	Høj risiko	t.kr.	t.kr.	vurdering 31. december	vurdering 31. december	Ref.
		2018	2017	2018	2017	
Aktiver						
Immaterielle anlægsaktiver		6.854	8.255	●	●	
Materielle anlægsaktiver		384.669	375.657	●	●	
Finansielle anlægsaktiver		7.646	7.931	●	●	
Tilgodehavender fra salg af varer og tjenesteydelser		65.120	59.341	●	●	
Tilgodehavender fra igangværende tilskudsaktivitet		275.882	240.549	●	●	
Øvrige tilgodehavender og periodeafgrænsningsposter		109.979	76.092	●	●	
Værdipapirer og likvide beholdninger		626.695	704.363	●	●	
Aktiver		1.476.845	1.472.188			
Passiver						
Egenkapital		365.541	403.370	●	●	
Hensættelser		8.067	14.885	●	●	
Langfristet gæld		9.902	10.262	●	●	
Leverandører af varer og tjenesteydelser		152.370	149.451	●	●	
Skyldige feriepenge		231.523	221.463	●	●	
Anden gæld og periodeafgrænsningsposter		437.575	408.671	●	●	
Periodiserede donationer		25.987	22.995	●	●	
Forudbetalte bundne tilskud fra igangværende tilskudsaktivitet		245.880	241.091	●	●	
Passiver		1.476.845	1.472.188			
Resultatopgørelsen						
Statstilskud		2.147.093	2.093.496	●	●	
Tilskudsfinansierede aktiviteter	▼	623.456	564.268	●	●	2.1.1
Salg af varer og tjenesteydelser		171.462	174.900	●	●	
Forbrugsomkostninger		(953.180)	(973.476)	●	●	
Personaleomkostninger	▼	(1.940.595)	(1.835.545)	●	●	
Andre driftsomkostninger		(75.688)	(79.587)	●	●	
Finansielle poster		(10.377)	11.971	●	●	
Resultat		(37.829)	(43.973)			
Øvrige væsentlige områder						
Pengestrømsopgørelse				●	●	
Generelle it-kontroller	▼			●	●	
Forvaltning				●	●	
Forretningsgange/interne kontroller	▼			●	●	
▼ Høj risiko for væsentlige fejl ● Risiko har væsentlig betydning for årsrapporten - kræver ledelsens bevågenhed ● Kræver ledelsens bevågenhed ● Ingen kritiske eller væsentlige kommentarer						

2.1 Særlige forhold

Revisionen har i øvrigt givet anledning til at fremhæve følgende særlige forhold, der er af betydning for ledelsens vurdering af årsrapporten.

2.1.1 Projekter

I forbindelse med vores revision ved årsafslutningen har vi revideret universitetets forretningsgange for opgørelse af en retvisende stadevurdering af projekter, herunder særligt for projekter med leveranceforpligtelse over for tilskudsgiver.

I forbindelse med vores revision i 2017 kunne vi konstatere, at universitetet i slutningen af 2017 har etableret en forretningsgang, hvor institutlederne erklærer sig på, at de indmeldte nedskrivningsbehov er dækkende. Denne forretningsgang har vi ligeledes påset fulgt i forbindelse med 2018-revisionen. Det er vores opfattelse, at denne kontrol væsentligt forbedrer sikkerheden for korrekt indrapportering af nedskrivningsbehov og dermed stadevurdering.

3. Kommentarer til årsregnskabet

3.1 Anvendt regnskabspraksis

Vi har gennemgået den anvendte regnskabspraksis og har fundet, at denne er i overensstemmelse med Ministeriets- og Moderniseringsstyrelsens retningslinjer herfor.

Der er ikke sket væsentlige ændringer i anvendt regnskabspraksis.

3.2 Resultatopgørelsen

Formålsregistrering

Vi har i forbindelse med rapporteringen af årsrapporten til ministeriet stikprøvevist gennemgået formålskonteringen for universitetets aktiviteter mv. Universitetets økonomiafdeling har endvidere analyseret resultatet af de enkelte aktivitetsformål. Vores gennemgang gav ikke anledning til væsentlige bemærkninger.

Statstilskud, 2.147.093 t.kr.

I forbindelse med revisionen af dette område har vi blandt andet gennemgået den af universitetet udarbejdede totalafstemning af statstilskud, herunder påset at såvel bogførte direkte finanslovsbevillgede som aktivitetsbestemte statstilskud er i overensstemmelse med udmeldinger fra de respektive ministerier.

Salg af varer og tjenesteydelser, 171.462 t.kr.

I forbindelse med revisionen af dette område har vi blandt andet påset, at de bogførte indtægter for deltagerbetaling mindst svarer til de til grund for ministerieindberetningerne anførte studerende gange deltagerbetaling pr. studerende.

For øvrige indtægter har vi udført en række analyser med henblik på verifikation af indtægternes forekomst og periodisering.

Tilskudsfinansierede aktiviteter, 623.456 t.kr.

Som led i vores revision af universitetets projektportefølje, har vi gennemgået budgetopfølgningen for juli og oktober måned, herunder principperne for korrekt periodisering af projektporteføljen. Vi henviser endvidere til vores kommentarer vedrørende projekter jf. afsnit 2.1.1.

Gager og løn, 1.940.595 t.kr.

Vi har fulgt op på sidste års gennemgang af forretningsgangene vedrørende gager og lønninger. I år har vi gennemgået forretningsgange vedrørende registrering og vedligeholdelse af løndata blandt andet med henblik på at sikre:

- at lønninger og lønrelaterede poster registreres i den korrekte periode
- at alle lønninger og lønrelaterede poster registreres korrekt
- at registrerede lønninger og lønrelaterede poster vedrører universitetet og er godkendt
- at alle lønninger og lønrelaterede poster er i overensstemmelse med lovgivning, aftaler samt gældende overenskomster.

Samlet set er det vores vurdering, at der er etableret en hensigtsmæssig og betryggende lønadministration.

Ved den afsluttende revision har vi foretaget analyser af lønudviklingen for ledelsen og nøglepersoner, ligesom vi i forbindelse med revisionen af universitetets årsregnskab har kontrolleret afstemningen af de udgiftsførte lønninger i årsregnskabet med indberetningen til skattemyndighederne. Vi har endvidere kontrolleret, at lønrelaterede poster er reguleret i overensstemmelse med gældende regler og praksis.

Revisionen har ikke givet anledning til yderligere bemærkninger.

Omkostninger (husleje, forbrug samt andre ordinære), afskrivninger og finansielle poster, 1.039.245 t.kr.

Omkostninger er stikprøvevist kontrolleret i forhold til periode, beløb, godkendelse mv. Endvidere har vi i forbindelse med vores revision af forbrugsomkostninger efterprøvet, at universitetets systemopsatte godkendelsesprocedurer har været implementeret som tiltænkt.

Vi har sandsynliggjort de foretagne afskrivninger og sammenholdt dem med universitetets regnskabspraksis.

Finansielle poster har med udgangspunkt i posternes begrænsede størrelse ikke indgået som en del af vores revision, vi har dog afstemt til engagement.

3.3 Balance - aktiver

Materielle anlægsaktiver, 384.669 t.kr.

Vi har i forbindelse med vores revision efterprøvet, at universitetets forretningsgange og interne kontroller til at sikre tilstedeværelse og værdiansættelse af universitetets anlægsmasse har været implementeret og effektive igennem hele regnskabsåret.

Vores revision har ikke givet anledning til bemærkninger.

Tilgodehavender vedrørende varer og tjenesteydelser, 65.120 t.kr.

Posten er stikprøvevist verificeret til efterfølgende indbetalinger, til bilag eller kontrolleret i forbindelse med periodisering af væsentlige indtægter og omkostninger.

Vi har endvidere gennemgået universitetets forretningsgange og processer til opgørelse af reservationer til imødegåelse af tab og sammenholdt denne med analyser af debitorernes aldersfordeling på samme tidspunkt i 2017, debitorernes sammensætning og realiserede tab i regnskabsåret.

Vores revision har ikke givet anledning til bemærkninger.

Tilgodehavende vedrørende tilskudsfinansierede områder (stats- og ikke statslige), 275.882 t.kr.

Som beskrevet tidligere, har vi som led i vores revision af universitetets projektportefølje gennemgået budgetopfølgningen for juli og oktober måned, herunder principperne for korrekt periodisering af projektporteføljen. Endvidere har vi vurderet universitetets forretningsgange til at sikre en korrekt præsentation af porteføljen som henholdsvis aktiv og passiv i årsrapporten. Endvidere har vi efterprøvet universitetets forretningsgange til sikring af en retvisende løbende hensættelse til tabs-givende projekter.

Vores revision har ikke givet anledning til bemærkninger.

Værdipapirer, 499.444 t.kr.

Værdipapirbeholdningen er afstemt til ekstern dokumentation. Værdipapirerne er optaget til dagsværdi.

Likvide beholdninger, 127.251 t.kr.

Likvide beholdninger er afstemt til ekstern dokumentation, herunder modtagne engagementsfore-spørgsler. Vi har endvidere kontrolleret, om universitetets likvide midler er anbragt i overensstemmelse med universitetets politikker herfor.

Vores revision har ikke givet anledning til bemærkninger i øvrigt.

3.4 Balance - passiver

Hensættelser, 8.067 t.kr.

Posten vedrører primært reetableringsomkostninger vedrørende pavilloner samt hensættelser til vedligehold af gæsteboliger og forlængelser af ph.d.-forløb som følge af forsinkede byggerier af laboratorier.

Feriepengeforpligtelse, fastansatte/fratrådte, samt timelønnede/fratrådte, 231.523 t.kr.

Feriepengeforpligtelsen er pr. 31. december 2018 opgjort efter samme principper som tidligere år.

Vi har afstemt de opgjorte feriepengeforpligtelser til henholdsvis lønsystemet for fastansatte, samt den af universitetet administrerede feriekontosaldo.

Vi har ingen bemærkninger til gennemgangen.

Leverandører af varer og tjenesteydelser, 152.370 t.kr.

Vi har gennemgået forretningsgange for korrekt behandling af kreditorer, herunder registrering i korrekt periode. Vi har stikprøvevist kontrolleret, at omkostninger registreret i starten af 2019 ikke vedrører 2018. Vi har endvidere kontrolleret, at modtagne fakturaer vedrørende 2018 er blevet bogført.

Modtagne forudbetalinger, 245.880 t.kr.

Posten vedrører primært periodisering af statstilskud for 2019, der er modtaget ultimo december 2018.

Vi har afstemt, at posten stemmer til udbetalingsbilag fra styrelsen uden bemærkninger.

Anden kortfristet gæld, 101.090 t.kr.

Posten vedrører primært skyldige lønposter pr. 31. december 2018, moms samt modtagne forudbetalinger vedrørende projekter, hvor universitetet er koordinator for det samlede projekt og i forbindelse hermed skal administrere og viderefordre de modtagne projektmidler. Vi har stikprøvevist afstemt til underliggende dokumentation uden bemærkninger.

Forudbetalt tilskud vedrørende tilskudsfinansierede projekter, 362.472 t.kr.

Vi henviser til afsnittet "Tilgodehavender vedrørende tilskudsfinansierede områder" på side 429.

3.5 Balance - egenkapital

Egenkapitalen kan opgøres således:

	<u>t.kr.</u>
Egenkapital ifølge årsrapport 2017	406.754
Regulering iht. ændret regnskabspraksis	(3.384)
Overført resultat for 2018	<u>(37.829)</u>
Egenkapital 31.12.2018	<u>365.541</u>

Regnskabspraksis er ændret i forhold til tidligere år. Ændringen sker på grundlag af ændringer til Bekendtgørelse om statens regnskabsvæsen § 26. stk. 2, pkt. 6. Kapitalandele nedskrives fremadrettet til genindvindingsværdi, såfremt denne er lavere end kostpris på balancedagen. Hidtil har kapitalandele været indregnet til kostpris.

Vi har gennemlæst anvendt regnskabspraksis og er enige i at beskrivelsen er fyldestgørende. Vi har endvidere kontrolleret at tidligere års effekt af ændringen er indregnet korrekt på egenkapitalen primo.

Vores revision har ikke givet anledning til bemærkninger.

3.6 Pengestrømme og likviditet

Årets samlede likviditetsvirkning udgør (77.667) t.kr. mod 34.151 t.kr. i 2017:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	<u>t.kr.</u>	<u>t.kr.</u>
Driftens likviditetsvirkning	2.862	145.259
Investeringers likviditetsvirkning	(80.169)	(109.704)
Finansieringens likviditetsvirkning	<u>(360)</u>	<u>(1.404)</u>
Årets likviditetsforskydning	<u>(77.667)</u>	<u>34.151</u>

Udviklingen i årets likviditet er væsentlig påvirket af årets underskud samt ændringer i tilgodehaverne.

4. Forvaltning af universitetets midler

Forvaltningsrevision og juridisk-kritisk revision gennemføres i henhold til standarderne for offentlig revision (SOR).

Standarderne har til formål at sikre en ensartet revision på det offentlige område på tværs af forskellige offentlige institutioner, og indeholder derfor et antal pligtige emner der skal gennemgås som led i dels SOR 7 forvaltningsrevisionen (5 emner) og dels SOR 6 den juridisk-kritiske revision (6 emner), i det omfang disse er relevante. Derudover skal det overvejes, hvorvidt der er behov for at udvælge andre områder til revision.

Revisionen af de pligtige emner i henhold til SOR kan gennemføres efter en rotationsplan, således at de pligtige områder er dækket over en 5-årig periode. I tillæg hertil har Uddannelses- og Forskningsministeriet, Styrelsen for Institutioner og Uddannelsesstøtte anført, at de i 2018 forventer følgende områder omfattet af revisionen:

SOR 6 – Juridisk-kritisk revision:

- Løn- og ansættelsesmæssige dispositioner
- Gennemførelse af salg (Indtægtsdækket virksomhed)

SOR 7 - Forvaltningsrevision:

- Aktivitets- og ressourcestyring
- Mål- og resultatstyring
- Gennemførelse af indkøb og styring af offentlige indkøb

Vores rotationsplan for de kommende år ser således ud:

Emne	Forvaltningsemne	2018	2019	2020	2021
Gennemførelse af indkøb og styring af offentlige indkøb *	SOR 6 (juridisk-kritisk revision) og SOR 7 (forvaltningsrevision)	x	(x)	(x)	x
Løn- og ansættelsesmæssige dispositioner *	SOR 6 (juridisk-kritisk revision)	(x)	x	(x)	x
Gennemførelse af salg	SOR 6 (juridisk-kritisk revision)	x			x
Aktivitets- og ressourcestyring *	SOR 7 - Forvaltningsrevision	(x)	x	(x)	(x)
Mål- og resultatstyring *	SOR 7 - Forvaltningsrevision	(x)	x	x	(x)
Budgetstyring af flerårige investeringsprojekter	SOR 7 - Forvaltningsrevision			x	
Styring af offentlige tilskudsordninger *	SOR 7 - Forvaltningsrevision	x	(x)	x	(x)

* Specifikt lovkrævede substanshandlinger og der vil derfor blive udført målrettede handlinger hvert år. Dybden i de udførte handlinger vil variere fra år til år, hvilket indikeres med (x). Når emnet er tilvalgt (uden parentes), vil der på baggrund af væsentligheds- og risikoanalysen blive udvalgt et område, hvor de underliggende dispositioner gennemgås.

4.1 Juridisk-kritisk revision

Løn og ansættelsesmæssige dispositioner

Formål

Formålet med den samlede revision er at opnå høj grad af sikkerhed for, at der ikke er væsentlige og uopdagede regelbrud (dvs. væsentlige fejl) i de udbetalte lønninger, og at Aalborg Universitet administrerer området i overensstemmelse med gældende retsnormer.

Afgrænsning

Aalborg Universitet anvender SLS, og Moderniseringsstyrelsen har ansvaret for, at indrapporterede løndele er kommet korrekt til udbetaling. Moderniseringsstyrelsen har i ledelseserklæring dateret 7. februar 2019 bekræftet, at Moderniseringsstyrelsen indestår for sikkerheden i systemerne, og at der ikke er forhold af væsentlig betydning for revisionen, hvorfor vores revision er afgrænset til en vurdering af indrapportering til SLS og behandling af uddata.

Omfang

Revisionen har blandt andet omfattet en vurdering af, om Aalborg Universitet har:

- etableret forretningsgange, der forebygger, at der udbetales løn, der ikke er i overensstemmelse med gældende regler
- procedurer for vurdering af, om lønindplacering er sket ud fra passende dokumentation
- kontrol af uautoriseret adgang
- kontrol af, om transaktioner godkendes ved indtastning
- kontrol af om merarbejde til ledere udbetales i overensstemmelse med gældende retningslinjer
- kontrol af om resultatløns udbetales i overensstemmelse med gældende retningslinjer.

Observationer

Det er vores vurdering, at Aalborg Universitet har etableret forretningsgange, der understøtter, at lønninger udbetales i overensstemmelse med gældende love, overenskomster og gældende retningsnormer (praksis). Herunder fastsættelse og udbetaling af engangsvederlag, hvor der anvendes faste blanketter, der dokumenterer specificering af præstationerne, samt faste godkendelsesprocedurer.

Der henvises herudover til pkt. 3.2 om Løn og gager for nærmere gennemgang af området.

Gennemførelse af salg (indtægtsdækket virksomhed)

Formål

Formålet med revisionen af den indtægtsdækkede virksomhed er at opnå høj grad af sikkerhed for, at der ikke er væsentlige og uopdagede fravigelser af retningslinjerne for indtægtsdækket virksomhed. Herunder særligt at det opgjorte resultat af indtægtsdækket virksomhed er i overensstemmelse med foretagne registreringer, og at det akkumulerede resultat ikke er negativt.

Afgrænsning

Revisionen omfatter gennemgang af de af Aalborg Universitet tilrettelagte forretningsgange og kontroller for indtægtsdækket virksomhed, herunder at der er processer for rapportering til ledelsen. Gennemgangen har ikke omfattet en vurdering af de forretningsmæssige beslutninger, der er truffet på baggrund af den modtagne information.

Omfang

Revisionen har blandt andet omfattet en vurdering af, om Aalborg Universitet har:

- beskrevne forretningsgange for gennemførelse og kontrol med indtægtsdækket virksomhed
- et akkumuleret resultat af den indtægtsdækkede virksomhed, der er positivt

- forretningsgange, der fastsætter krav til prissætningen af den gennemførte aktivitet som indtægtsdækket virksomhed
- oplyst om omfanget af den indtægtsdækkede virksomhed i regnskabet.

Observationer

Vi har konstateret, at Aalborg Universitet foretager særskilt registrering af indtægtsdækket virksomhed, og at omfanget af den indtægtsdækkede virksomhed alene udgør 16,4 mio.kr. svarende til 0,5 % af den samlede omsætning.

Det akkumulerede resultat for de seneste fire år udgør 34,0 mio.kr.

Henset til den indtægtsdækkede virksomheds andel af den samlede omsætning har vi for to projekter set, at dette er behandlet i overensstemmelse med Aalborg Universitets retningslinjer og forretningsgange.

4.2 Forvaltningsrevision

Aktivitets- og ressourcestyring (økonomistyring)

Formål

Formålet er at vurdere, om Aalborg Universitet har tilrettelagt passende forretningsgange og interne kontroller, der sikrer, at ledelsen har tilstrækkelig og valid information til at træffe velbegrundede beslutninger rettidigt i forbindelse med aktivitets- og ressourcestyringen.

Afgrænsning

Revisionen omfatter gennemgang af de af Aalborg Universitet tilrettelagte forretningsgange og kontroller for økonomistyring, herunder at der er processer for rapportering til øverste ledelsesniveau, og at denne er i overensstemmelse med foretagne registreringer. Gennemgangen har ikke omfattet en vurdering af de forretningsmæssige beslutninger, der er truffet på baggrund af den modtagne information.

Omfang

Gennemgangen har blandt andet omfattet en vurdering af, om:

- der udarbejdes bestyrelsesgodkendte budgetter
- der udarbejdes regnskabsinstruks med henblik på at sikre korrekte bogholderiregistreringer
- der er faste procedurer for rapportering til ledelse og bestyrelse
- rapporteringen omfatter alle Aalborg Universitets aktiviteter
- det dokumenteres løbende i referater, at økonomirapporteringen er drøftet i bestyrelse
- centrale kontroller i forbindelse med udarbejdelsen af den løbende økonomirapportering er implementeret og fungerer effektivt.

Observationer

Grundlaget for Aalborg Universitets økonomistyring er budgettet for 2018, som blev vedtaget af bestyrelsen i december 2017. Den løbende opfølgning fokuserer på væsentlige ændringer og udvikling i resultatopgørelsen.

Aalborg Universitet har inden for de undersøgte områder etableret forretningsgange og interne kontroller, der sikrer, at ledelsesinformationen er styringsrelevant og baseret på et validt datagrundlag, og dermed medvirker til at ledelsen på relevante niveauer kan træffe beslutninger i forbindelse med økonomistyringen.

Mål- og resultatstyring

Formål

Formålet er at vurdere, om Aalborg Universitet har tilrettelagt passende forretningsgange og interne kontroller, der sikrer, at Aalborg Universitet kan rapportere om de mål, der er fastsat af UFM i resultatkontrakten, samt at der er tilrettelagt procedurer, der understøtter udarbejdelse af en retvisende målrapportering.

Afgrænsning

Revisionen omfatter gennemgang af de af Aalborg Universitet tilrettelagte forretningsgange og kontroller for målrapportering, herunder at der er processer for rapportering til øverste ledelsesniveau, og at denne er i overensstemmelse med foretagne registreringer. Gennemgangen har ikke omfattet en vurdering af de forretningsmæssige beslutninger, der er truffet på baggrund af den modtagne information.

Omfang

Revisionen har blandt andet omfattet en vurdering af, om Aalborg Universitet har:

- procedurer og kontroller for vurdering af, om resultatrapportering er sket ud fra passende dokumentation
- om der foreligger dokumentation for de oplyste resultater.

Observationer

Aalborg Universitet har inden for de undersøgte områder etableret forretningsgange og interne kontroller, der sikrer, at ledelsesinformationen er styringsrelevant og baseret på et validt datagrundlag, og dermed medvirker til at ledelsen på relevante niveauer kan træffe beslutninger i forbindelse med målstyringen.

Styring af offentlige indkøb og gennemførelse af indkøb

Formål

Formålet er at vurdere, om Aalborg Universitet har tilrettelagt passende forretningsgange og interne kontroller, der sikrer, at Aalborg Universitet følger retningslinjerne for offentlige indkøb.

Afgrænsning

Revisionen omfatter gennemgang af de af Aalborg Universitet tilrettelagte forretningsgange og kontroller og rapportering til ledelsesniveau. Gennemgangen har ikke omfattet en vurdering af de forretningsmæssige beslutninger, der er truffet på baggrund af den modtagne information.

Omfang

Gennemgangen har blandt andet omfattet en vurdering af, om:

- der er udarbejdet indkøbspolitikker, der definerer art og omfang af indkøb

- der i politikker og forretningsgange er en klar beskrivelse af ansvarsfordelingen i forbindelse med indkøb, herunder hvilke kriterier der ligger til grund for vurdering af fremgangsmåden ved forskellige typer indkøb
- at der er opsat en godkendelsesproces for godkendelse af omkostninger, samt at denne proces efterleves.

Observationer

Aalborg Universitet har implementeret forretningsgange og systemer, der understøtter styring og gennemførelse af indkøb. Vi har konstateret, at Aalborg Universitet i 2018 har været i gang med at tilrette sin rapportering i forbindelse med den løbende overvågning af anvendelsesgraden af E-handelssystemet, da man har oplevet, at de rapporterede data ikke har været valide i forhold til den ønskede overvågning. Ved udgangen af november 2018 har Aalborg Universitet derfor frigivet deres nye system.

Vi er i forbindelse med vores revision, blevet informeret om, at man vil genoptage sit fokus på de hovedområder, hvor potentialet er størst i forhold til opnåelse af bedre anvendelsesgrad.

4.3 Redegørelse vedrørende forskningsinfrastruktur

I henhold til styrelsens brev af 1. december 2015 skal vi redegøre for vores undersøgelser vedrørende Aalborg Universitets forskningsinfrastrukturer, herunder hvorledes det hos Aalborg Universitet sikres, at statsfinansieret forskningsinfrastruktur alene anvendes accessorisk til universitetets indtægtsdækkede virksomhed.

Forskningsinfrastruktur skal i denne sammenhæng forstås som anlæg, der anvendes i forsknings-sammenhæng.

Aalborg Universitet har udarbejdet en opgørelse over forskningsinfrastruktur. Opgørelsen viser, at de enkelte institutter hver især har meget begrænset anvendelse af forskningsinfrastruktur i økonomisk aktivitet. På de enkelte institutter udgør forskningsinfrastrukturen imellem 0 og 2% af den økonomiske aktivitet. Samlet for universitet er anvendelsen under 1%.

Opgørelsen indeholder endvidere en vurdering af, hvordan den økonomiske aktivitet er afregnet. Samtlige institutter har beskrevet, at det afregnes som indtægtsdækket virksomhed. Indtægterne indgår således også i vores vurdering heraf, jf. afsnit 4.1.

På baggrund af at den indtægtsdækkede virksomhed udgør en begrænset aktivitet af AAU's almindelige virksomhed, er det vores vurdering, at der ikke er væsentlig indikation på, at omfanget af anvendelsen af forskningsinfrastruktur er andet end accessorisk til AAU's almindelige virksomhed.

Det er vores vurdering, at Aalborg Universitet har foretaget den krævede vurdering af anvendelsen af forskningsinfrastruktur.

5. Redegørelse for den udførte revision

5.1 Formelle forhold vedrørende regnskabsaflæggelsen

Vi har revideret universitetets årsrapport og fundet, at denne er udarbejdet i overensstemmelse med lov om statens regnskabsvæsen mv., regler fastsat i Finansministeriets Økonomiske Administrative Vejledninger samt bekendtgørelse nr. 1272 af 12. november 2018 om tilskud og revision mv. ved universiteterne.

5.2 Revision og revisionsarbejde

5.2.1 Evt. opfølgning på bemærkninger

Revisionen i årets løb er omtalt i vores revisionsprotokollat af 17. december 2018. Heri omtalte vi følgende forhold:

- *Generelle it-kontroller, herunder funktionsadskillelse*

Siden afgivelsen af vores revisionsprotokollat af 17. december 2018 har vi testet udvalgte kompenserende kontroller i forhold til den systemmæssige funktionsadskillelse i økonomisystemet. Vores tests viser, at de kompenserende kontroller er udført som forudsat og det er vores vurdering, at de kompenserende kontroller afdækker relevante risici i systemopsætningen.

5.2.2 Universitetets formål

På baggrund af vores revision er det vores opfattelse, at foretagne dispositioner i 2018 i al væsentlighed er foretaget inden for universitetets vedtægtsmæssige formål. Udbud af kurser og andre aktiviteter som indtægtsdækket virksomhed er efter vores vurdering sket i overensstemmelse med Økonomistyrelsens Vejledning om prisfastsættelse af maj 2006.

5.3 Forretningsgange og interne kontroller

Vi har i forbindelse med vores revision endvidere foretaget følgende revisionshandlinger.

5.3.1 Drøftelser med direktion og bestyrelse om besvigelser

Vi har drøftet risikoen for besvigelser på universitetet med rektor, universitetsdirektøren og økonomidirektøren samt formanden for universitetets bestyrelse. Drøftelserne har også omfattet de interne kontroller, som er implementeret for at forebygge disse risici. Rektor, universitetsdirektøren, økonomidirektøren og bestyrelsesformanden har i denne forbindelse oplyst, at disse ikke har kendskab til besvigelser, påståede besvigelser eller formodninger om besvigelser, ligesom der ikke vurderes at være særlig risiko for væsentlige fejl i universitetets årsrapport som følge af besvigelser. Vi skal bemærke, at vi ikke under vores revision har konstateret fejl i årsrapporten som følge af besvigelser.

Vores revision har ikke afdækket forhold, der kan indikere besvigelser mod universitetet.

Af formelle årsager skal vi desuden forespørge den øvrige bestyrelse om, hvorvidt den har kendskab til besvigelser eller igangværende undersøgelser af formodede besvigelser. Vi tillader os at

anse bestyrelsens underskrift på nærværende protokollat som en bekræftelse på, at bestyrelsen ikke har kendskab til sådanne forhold.

5.3.2 Revision af forretningsgange og interne kontroller

Revisionen har omfattet en vurdering af, om universitetets rapporteringssystemer, forretningsgange og interne kontroller fungerer forsvarligt på de områder, som har været omfattet af vores gennemgang. Formålet med gennemgangen har været at vurdere, om de interne kontroller er betryggende, det vil sige:

- om kontrollerne er designet hensigtsmæssigt i forhold til de kontrolmål, de skal sikre
- om de faktisk er implementeret på universitetet
- om de eventuelt har fungeret i hele den periode, som revisionen omfatter.

Gennemgangen har omfattet en vurdering af, om

- de interne kontroller sikrer en fuldstændig, nøjagtig og rettidig behandling af godkendte transaktioner
- de interne kontroller sikrer overholdelse af relevante bestemmelser i bevillinger, love og andre forskrifter samt indgåede aftaler og sædvanlig praksis
- de interne kontroller understøtter skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af midlerne
- de interne kontroller forhindrer, at fejl opstår, eller sikrer, at opståede fejl opdages og rettes
- der er dokumentation for den foretagne databehandling og de udførte kontroller.

Vi anser universitetets bogføring for foretaget således, at den kan danne grundlag for opstilling af såvel årsregnskab som andre økonomiske informationer. Det er vores opfattelse, at universitetet har etableret tilstrækkelige kontrolforanstaltninger til sikring af en korrekt registrering af alle indtægter og omkostninger. Endvidere er det vores opfattelse, at universitetet har etableret tilstrækkelige kontrolforanstaltninger til sikring af dens aktiver.

5.3.2.1 Universitetets bogholderi og regnskabsvæsen

Der er foretaget enkelte reklassifikationer i forbindelse med regnskabsafslutningen pr. 31. december 2018. Vi anser universitetets bogføring for foretaget således, at den løbende kan danne grundlag for opstilling af såvel årsrapport som andre økonomiske informationer. De foretagne posteringer har ikke ændret ved denne opfattelse.

5.3.3 Universitetets administrative it-anvendelse

Generelle it-kontroller er de kontroller, som ledelsen har etableret i og omkring universitetets væsentlige it-platforme med henblik på at opnå en velkontrolleret og sikker it-anvendelse og dermed understøtte en pålidelig databehandling i it-baserede forretningsprocesser.

Vi har som led i revisionen af Aalborg Universitet revideret den del af de generelle it-kontroller, som vi vurderer relevante for at kunne aflægge en årsrapport, der giver et retvisende billede uden væsentlig fejlinformation, og som er i overensstemmelse med de lovgivningsmæssige krav.

Den samlede revision baseres for en dels vedkommende på relevante interne kontroller hos universitetet, herunder både manuelle kontroller og kontroller, der automatisk udføres af de brugersystemer, universitetet anvender. Revisionen af de generelle it-kontroller har ikke omfattet en vurdering af kontrol- og sikkerhedsniveauet i de enkelte brugersystemer, herunder automatiske kontroller i de administrative processer og logiske adgangsrettigheder til udførelse af forretningsaktiviteter i brugersystemerne.

På baggrund af vores revision af de generelle it-kontroller, som vi har vurderet relevante for at understøtte revisionen af årsrapporten for Aalborg Universitet, har vi konstateret, at tidligere års svagheder er blevet udbedret. Det er herefter vores vurdering, at de generelle it-kontroller i al væsentlighed har været hensigtsmæssigt designet, implementeret og opretholdt i den reviderede periode.

Vi har udarbejdet en detaljeret rapport med vores observationer og anbefalinger fra den foretagne gennemgang. Rapporten er gennemgået med universitetets it-ledelse.

6. Øvrige oplysninger

6.1 Ledelsens regnskabserklæring samt ikke-korrigerede fejl i årsrapporten

Som led i revisionen af vanskeligt reviderbare områder har universitetets rektor, universitetsdirektør og økonomidirektør afgivet en regnskabserklæring over for os vedrørende årsrapporten for 2018. Heri har de bl.a. erklæret, at

- universitetets ledelse er enig i, at universitetets anlægsaktiver er værdiansat forsvarligt
- der er taget økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler, der er omfattet af årsrapporten
- statstilskuddet er anvendt i overensstemmelse med de givne vilkår
- tilskudsgrundlaget er opgjort i overensstemmelse med gældende regler
- universitetets aktiver ikke er pantsat eller behæftet med ejendomsforbehold ud over det i årsrapporten oplyste
- indtægter fra projekter og IDV-aktiviteter er indregnet fuldstændigt og nøjagtigt og er periodiseret korrekt
- der ikke er verserende eller truende erstatningskrav, retssager eller eventualforpligtelser såsom pensions-, kautions- og garantiforpligtelser samt andre økonomiske forpligtelser, herunder leasingforpligtelser, ud over de i årsrapporten anførte, som væsentligt vil kunne påvirke bedømmelsen af universitetets økonomiske stilling
- der ikke er konstateret besvigelser i det forløbne regnskabsår, og at universitetets forretningsgange og interne kontroller bl.a. har til formål at forebygge muligheden for besvigelser
- der fra balancedagen og frem til i dag ikke er indtrådt forhold, som forrykker vurderingen af årsrapporten, og som ikke er kommet til udtryk i ledelsesberetningen.

Der er ikke konstateret fejl i årsrapporten.

6.2 Eftersyn af bestyrelsens protokoller og overholdelse af statens regnskabsregler

---

Vi har foretaget kontrol af, at bestyrelsen overholder de pligter, som den i henhold til lovgivningen er pålagt med hensyn til at oprette og føre bøger, fortegnelser og protokoller mv. Endvidere har vi påset, at universitetet på alle væsentlige områder overholder statens regnskabsregler.

6.3 Rapportering til andre myndigheder og underskriftsforhold

---

Vi har foretaget kontrol af, at universitetet har foretaget de påkrævede rapporteringer til de respektive myndigheder, og at årsrapporter og revisionsprotokollater er underskrevet af bestyrelse samt rektor og universitetsdirektør.

6.4 Forsikringsforhold

Universitetet er i lighed med tidligere år forsikringsmæssigt dækket af Statens Selvforsikring.

Vi gør opmærksom på, at universitetet løbende bør evaluere, om der er særlige områder, hvor der kan tegnes særskilte forsikringer. Vi har ikke foretaget en vurdering af, om Statens Selvforsikring yder fuld økonomisk kompensation i alle skadesituationer. Ved indtægtsdækket virksomhed dækker Statens Selvforsikring ikke produktansvar og rådgivningsansvar.

Universitetet oplyser at have vurderet, at der ikke for nuværende gennemføres aktiviteter, hvor der skønnes, at produktansvar eller rådgivningsansvar kunne blive gjort gældende.

7. Rådgivnings- og assistanceopgaver

Siden afgivelsen af vores revisionsprotokollat af 17. december 2018 har vi efter anmodning fra universitetets økonomidirektør udført følgende opgaver:

- Rådgivning om automatisering af processer
- Rådgivning om organisering og implementering af kontroller på lønområdet
- Påtegning af diverse projektregnskaber

8. Konklusion på den udførte revision

Såfremt bestyrelsen godkender årsrapporten i den foreliggende form, vil vi forsyne årsregnskabet med en revisionspåtegning uden forbehold, fremhævelser eller særlige rapporteringsforpligtelser.

En revisionspåtegning uden forbehold, fremhævelser eller særskilt redegørelse for den udførte forvaltningsrevision er udtryk for:

- at årsregnskabet er aflagt og revideret i overensstemmelse med lovgivningens og vedtægternes regnskabsbestemmelser samt relevante regnskabsstandarder
- at årsregnskabet giver et retvisende billede af universitetets aktiver og passiver, pengestrømme, finansielle stilling og resultatet af universitetets aktiviteter

- at der er etableret forretningsgange og interne kontroller, der understøtter, at de dispositioner, der er omfattet af årsregnskabet er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love mv.

Vores detaljerede kommentarer til den i forbindelse med årsafslutningen udførte revision er meddelt universitetets økonomidirektør. Ingen af de omtalte forhold har en sådan karakter, at vi har fundet det påkrævet at omtale dem i denne rapportering vedrørende revision af årsrapporten 2018.

9. Revisionens formål og omfang samt ansvarsfordeling

I vores tiltrædelsesprotokollat af 15. september 2014 er revisionens formål, omfang og udførelse, revisors rapportering samt ansvarsfordelingen mellem ledelse og revisor beskrevet, herunder at formålet med revisionen er at udtrykke en konklusion om, hvorvidt årsregnskabet giver et retvisende billede af universitetets aktiver og passiver, pengestrømme, finansielle stilling og resultatet af universitetets aktiviteter, dette er endvidere revisors ansvar at udtrykke en konklusion om. Vi skal henvise hertil, ligesom vi anbefaler, at eventuelle nye bestyrelsesmedlemmer får udleveret et eksemplar heraf.

Vores revision har ikke omfattet ledelsesberetningen og målrapporteringen. Erklæringsbekendtgørelsen kræver imidlertid, at vi gennemlæser ledelsesberetningen for at påse, at informationerne i ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet og de informationer, som vi i øvrigt er blevet bekendt med i forbindelse med vores revision. Denne gennemlæsning omfatter også en vurdering af, om ledelsesberetningen indeholder de oplysninger, som i henhold til årsregnskabsloven skal indgå i ledelsesberetningen. Vi skal herefter på baggrund af vores gennemlæsning afgive en udtalelse om, hvorvidt ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet. Vores udtalelse om ledelsesberetningen skal placeres i umiddelbar forlængelse af vores revisionspåtegning på årsregnskabet.

Vi har i henhold til standarderne for offentlig revision (SOR) gennemgået udvalgte emner indenfor forvaltningen og foretaget revision af udvalgte emner med henblik på at foretage juridisk kritisk revision. Revisionen har omfattet emnerne aktivitets- og ressourcestyring, mål- og resultatstyring, styring af offentlige indkøb og gennemførelse af indkøb, løn og ansættelsesmæssige dispositioner samt gennemførelse af salg (indtægtsdækket virksomhed). Vi har afgivet udtalelse om, at den foretagne revision ud fra en vurdering af væsentlighed og risiko ikke har givet anledning til væsentlige bemærkninger. Vi har i henhold til definitionerne i SOR med høj grad af sikkerhed konkluderet, at de undersøgte dispositioner ikke viser væsentlige regelbrud. Ligeledes har vi med høj grad af sikkerhed konkluderet, at de undersøgte systemer, processer eller dispositioner understøtter skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen.

10. Erklæring

Med henvisning til Erhvervsstyrelsens udstedte erklæringsbekendtgørelse skal vi anføre:

- at vi opfylder de i bekendtgørelsen stillede habilitetsbetingelser
- at vi under vores revision har modtaget alle de oplysninger, vi har anmodet om.

Aalborg, den 1. april 2019

Deloitte

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

Jakob B. Ditlevsen
statsautoriseret revisor

Lars Jørgen Madsen
registreret revisor

Fremlagt på bestyrelsesmødet den 1. april 2019

Bestyrelse

Lene Espersen
formand

Lars Raadkjær
Enevoldsen

Stener Kvinnsland

Ulla Tofte

Grimur Lund

Marie Jull Sørensen

Jane Bjerregaard Rasmussen

Peter Axel Nielsen

Christian Juel
Nicolajsen

Simon Mæng Tjørnehøj

Rektor

Per Michael Johansen
rektor

Universitetsdirektør

Antonino Castrone
universitetsdirektør